

STOWARZYSZENIE NOTARIUSZY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zarząd Główny ul. L. Rydygiera 17 lok. U01; 01-793 Warszawa

tel./fax. 22 827-13-45; 22 827-01-94

KRS - 0000113857 • www.rejent.com.pl • e-mail: snrp@rejent.com.pl

L. dz. 8 / 2021

Warszawa, dnia 1 lutego 2021 r.

Ministerstwo Sprawiedliwości

al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

Zarząd Główny Stowarzyszenia Notariuszy RP w odpowiedzi na nadesłane przez Ministerstwo Sprawiedliwości, w dniu 27.01.2021 roku, pismo nr DLPK-IV.4671.2.2019, w przedmiocie zaopiniowania **projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej**, w załączeniu przesyła odpis uchwały Zarządu Głównego SNRP nr 12/II/2021 z dnia 01.02.2021r.

W imieniu Zarządu

Izabella Soroko – Borska

Członek Zarządu

Anna Dańko – Roesler

Prezes Zarządu

Uchwała 12 / II / 2021

Zarządu Głównego Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej,

podjęta drogą obiegową dnia 1 lutego 2021 roku,

**w sprawie opinii dotyczącej projektu rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie
maksymalnych stawek taksy notarialnej**

§1

Zarząd Główny Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej, przedstawiony przez Ministerstwo Sprawiedliwości projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (dalej zwany „projektem rozporządzenia”), **opiniuje: w zakresie pkt 2) - pozytywnie, natomiast zakresie pkt 1) - negatywnie.**

Zarząd Główny SNRP proponuje wprowadzenie stawek taksy notarialnej zgodnie z poniższym projektem:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1473) wprowadza się następujące zmiany:

1) po § 15a dodaje się § 15b w brzmieniu:

„§ 15b. 1. Za prowadzenie rejestru akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej za każdy rozpoczęty miesiąc maksymalna stawka wynosi 200 zł.

2. Za dokonanie wpisu w rejestrze akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej maksymalna stawka wynosi:

a) za pierwszy wpis w rejestrze akcjonariuszy – 400 zł,

b) za kolejny wpis w rejestrze akcjonariuszy – 200 zł.

3. Za udzielenie informacji z rejestru akcjonariuszy, o której mowa w art. 300³⁵ § 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526 i 2320) maksymalna stawka wynosi: 50 zł.”;

§2.

Stanowisko Stowarzyszenia przekazać Ministrowi Sprawiedliwości do dnia 1 lutego 2021 roku.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

I.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał do zaopiniowania projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej.

Przedstawiony przez Ministerstwo Sprawiedliwości projekt przewiduje następujące stawki maksymalne za czynności związane z prowadzeniem rejestru akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej:

- 1) prowadzenie rejestru akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej – maksymalna stawka taksy notarialnej w stosunku rocznym za każdy rozpoczęty rok w kwocie 1200 zł;
- 2) dokonanie wpisu w rejestrze akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej – maksymalna stawka taksy notarialnej w kwocie 50 zł;
- 3) udzielenie informacji z rejestru akcjonariuszy, o której mowa w art. 300³⁵§ 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526 i 2320) – maksymalna stawka taksy notarialnej w kwocie 20 zł.

Jak stwierdzono w uzasadnieniu: „projektodawca proponuje za prowadzenie rejestru akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej maksymalną stawkę taksy notarialnej w stosunku rocznym za każdy rozpoczęty rok w kwocie 1200 zł. Proponowana kwota nie może być barierą przy wyborze notariusza, jako podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej. Z drugiej strony pozwoli na zapewnienie konkurencyjności. Ustalając wysokość tej kwoty pamiętać należy, że za każdy wpis do rejestru przewidziana jest odrębna taksa.”.

Za dokonanie wpisu w rejestrze akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej proponuje się maksymalną stawkę w kwocie 50 zł. Jak stwierdza projektodawca: „Czynność ta nie jest skomplikowana, niewątpliwie natomiast wymagać będzie od notariusza wnikliwej analizy dokumentów stanowiących podstawę wpisu.”.

W ocenie projektodawcy, udzielenie informacji z rejestru akcjonariuszy, o której mowa w art. 300³⁵§ 3 k.s.h., stanowić będzie czynność wymagającą najmniejszego nakładu pracy i czasu przeznaczonego na jej dokonanie. W związku z powyższym proponuje się za udzielenie informacji maksymalną stawkę taksy notarialnej w kwocie 20 zł.

Odnosząc się do projektu zmiany rozporządzenia w pierwszej kolejności zauważyć należy, że zaproponowane stawki znacznie, na niekorzyść notariuszy, odbiegają od tych, które występują na rynku np. stosowanych przez biura maklerskie czy banki. Po drugie z uzasadnienia wynika, że projektodawca w żaden sposób nie przeanalizował nakładu pracy notariusza, czasu

przeznaczonego na dokonanie nowych czynności ani nie zapoznał się ze stawkami obowiązującymi na rynku. Projektodawca nie dostrzega ponadto różnicy między rejestrem prowadzonym dla spółki, która ma 2-5 akcjonariuszy, a taką która ma ich 15 lub więcej. Nie wziął również pod uwagę ciążących na notariuszu obowiązków i wynikającej stąd odpowiedzialności za dokonywane czynności.

Zdaniem Stowarzyszenia zaproponowane stawki nie pokryją nawet kosztów prowadzenia takiego rejestru.

Prowadzenie rejestru akcjonariuszy jest zupełnie nową czynnością notarialną – zwłaszcza w początkowym okresie wiązać się to będzie ze wzmożonym nakładem pracy i dużą ilością czasu potrzebnego do dokonania czynności związanych z prowadzeniem rejestru. Dodatkowo notariusze poniosą koszty związane ze stworzeniem lub zakupem oprogramowania służącego do prowadzenia rejestru i jego bieżącego aktualizowania, ubezpieczania rejestru itp.

Zgodnie bowiem z art. 300³¹ § 3 kodeksu spółek handlowych rejestr akcjonariuszy jest prowadzony wyłącznie w postaci elektronicznej, może być również prowadzony przy użyciu rozproszonej i zdecentralizowanej bazy danych (technologia *blockchain*). Zgodnie z art. 300³¹ § 4 kodeksu spółek handlowych podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy ma obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa i integralności zawartych w rejestrze danych.

Stawka taksy notarialnej za prowadzenie rejestru akcjonariuszy powinna zatem uwzględniać nie tylko nakład pracy notariusza oraz czas przeznaczony na dokonanie czynności, które jak wskazano powyżej będą znaczne, ale także uwzględniać koszty związane ze stworzeniem bądź zakupem odpowiedniego oprogramowania, które zapewni bezpieczeństwo i integralność danych rejestru oraz bieżącej aktualizacji takiego oprogramowania.

Wobec powyższego stawka roczna za prowadzenie rejestru jest zbyt niska – adekwatna stawka wynosi 200 zł miesięcznie. Propozycja stosowania stawki miesięcznej wynika po pierwsze z przyczyn legislacyjnych – rozporządzenie o takse notarialnej w dotychczasowym brzmieniu – w § 10 pkt 2 przewiduje miesięczną stawkę za przechowywanie dokumentów, a ponadto z praktyki stosowania takich samych stawek miesięcznych przez konkurencyjne do notariuszy podmioty mogące prowadzić rejestr akcjonariuszy – to jest podmioty uprawnione do prowadzenia rachunków papierów wartościowych. W praktyce biura maklerskie stosują stawki miesięczne za prowadzenie rejestru akcjonariuszy.

Przykładowo:

Dom maklerski Q Securities ma następujące stawki opłat - miesięczne opłaty za prowadzenie rejestru akcjonariuszy zaczynają się od 99 zł netto miesięcznie (dotyczy spółek z jednym akcjonariuszem, które należą do grupy kapitałowej klienta, dla którego Q Securities prowadzi rejestr w ramach wyższego pakietu). Dla spółek mających od 1 do 20 akcjonariuszy, miesięczny koszt prowadzenia rejestru wynosi 199 zł netto, a dla spółek z liczbą akcjonariuszy od 21 do 50 koszty kształtują się na poziomie 299 zł netto miesięcznie. Spółki z liczniejszym akcjonariatem mogą liczyć na oferty dostosowane do wielkości akcjonariatu.

ING Bank Śląski S.A. ma następującą ofertę dotyczącą prowadzenia rejestru akcjonariuszy:

Pozycja	Opłata
Utworzenie rejestru	250 zł za samodzielny wpis w aplikacji / 1000 zł za dostarczenie pliku wsadowego w uzgodnionym formacie
Miesięczna opłata za prowadzenie rejestru dla:	
od 1 do 5 akcjonariuszy	300 zł
od 6 do 20 akcjonariuszy	400 zł
od 21 do 50 akcjonariuszy	500 zł
51 i więcej akcjonariuszy	indywidualna wycena
Opłata za wypłatę dywidendy	500 zł
Opłata za obsługę prawa poboru, split/reverse split, merger	500 zł
Podwyższenie kapitału	500 zł + 25 zł za każdego akcjonariusza
Wydanie świadectwa rejestrowego, wyciągu, zestawienia transakcji	samodzielny wydruk z systemu - bez opłat wersja papierowa zamówiona w banku - 75 zł

Proponowana przez Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej stawka maksymalna wynosząca 200 zł miesięcznie za prowadzenie rejestru akcjonariuszy i tak pozostaje konkurencyjna do stawek stosowanych przez banki i biura maklerskie. Podkreślić należy, że jest to stawka maksymalna, która będzie obowiązywać nawet przy znacznej liczbie akcjonariuszy.

Kolejno odnosząc się do stawki przewidzianej za każdy wpis w rejestrze podkreślić należy, że zdecydowanie nakład pracy notariusza oraz czas przeznaczony na dokonanie czynności różni się w zależności od tego, czy jest to pierwszy wpis w rejestrze akcjonariuszy, przy którym nakład pracy jest zdecydowanie większy niż kolejny wpis w takim rejestrze. Stąd proponowane stawki należy przez analogię

odnieść do opłat obowiązujących przy wpisach do Krajowego Rejestru Sądowego – które wynoszą odpowiednio 500 zł i 250 zł. Zaproponowane przez Zarząd Główny SNRP maksymalne stawki są niższe od tych obowiązujących w Krajowym Rejestrze Sądowym i wynoszą odpowiednio: za pierwszy wpis w rejestrze akcjonariuszy 400 zł, a za każdy kolejny 200 zł. Ponadto wskazać należy, że przy prowadzeniu rejestru akcjonariuszy i podejmowaniu związanych z tym czynności notariusz jest instytucją obowiązaną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13a ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (tj. Dz. U. z 2020r., poz. 971, 1086, 2320). Nakłada to na notariusza szczególne obowiązki, co również powinno znaleźć odzwierciedlenie w stawkach taksy notarialnej, a czego nie wziął pod uwagę projektodawca.

SNRP proponuje również podwyższenie stawki za udzielenie informacji z 20 zł na 50 zł – również z uwagi na konieczność uwzględnienia, że takie informacje są często bardzo czasochłonne i wymagają znacznego nakładu pracy notariusza ze względu na konieczność weryfikacji komu i jakiej informacji notariusz może udzielić. Wynika to bezpośrednio z obowiązującej notariusza tajemnicy notarialnej oraz ogólnych przepisów o ochronie danych osobowych.

Na koniec podkreślić należy, że proponowane przez Projektodawcę zaniżone stawki taksy notarialnej w praktyce spowodują, że notariusze nie będą podejmować czynności związanych z prowadzeniem rejestru akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej. W konsekwencji w praktyce obrotu proste spółki akcyjne będą zmuszone korzystać ze znacznie droższej oferty podmiotów z sektora bankowego. Projekt zatem niekorzystnie wpływa na konkurencyjność podmiotów mogących prowadzić rejestr akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej, bowiem poprzez zaniżenie stawek taksy notarialnej, wzmocni pozycję banków i biur maklerskich, które w dowolny sposób będą mogły dyktować opłaty za czynności związane z rejestrem akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej.

Podpisy Członków Zarządu Głównego znajdują się na oryginale Uchwały.

Za Zarząd

Izabella Soroko – Borska

Członek Zarządu

Anna Dańko – Roesler

Prezes Zarządu